

Q. D. B. V. 1710, 5
DISSERTATIO INAUGURALIS

DE
FEUDI ACQUISITIONE ET
AMMISSIONE

QUAM
DIVINA AUXILIANTE GRATIA
RECTORE HUIUS UNIVERSITATIS MAGNIFICENTISSIMO,
REVERENDISSIMO ET ILLUSTRISSIMO DOMINO,
DOMINO

PHILIPPO VVILHELMO,
S. R. I. COMITE DE BOINEBURG,

SACRAE CAESARAE MAJESTATIS CONSILIARIO INTIMO & CAMERARIO,
nec non METROPOLITANARUM ECCLESIARUM, MOGUNTINAE & TRE-
VIRENSIS CANONICO CAPITULARI SENIORE, & respectivè
SUPREMO CHORI-EPISCOPO,

EMINENTISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGUNTINI CONSILIARIO INTI-
MO ac CIVITATIS TERRITORIIQUE BREFFURTENSIS PRO-PRINCIPE, &c. &c.
DNO NOSTRO GRATIOSISSIMO,

SENSU ET AUTORITATE AMPLISSIMI
JCTORUM ORDINIS
IN ALMA AC PERANTIQUA ELECTORALI ERFFURTENSI ACADEMIA,
SUB PRÆSIDIO

DNI ERNESTI TENTZELL,

J. U. D. P. P. FAC. JUR. p. t. DEC. nec non JUDICII ELECTO-
RALIS MOGUNTINI PROV. ASSESSORIS ET SYNDICI

GRAVISSIMI,
publice exhibebit

JOHANNES MEYER, *Magdeb.*
IN AUDITORIO COELICO

Ad diem XXIII. Sept. Ann. MDCCX.
horis consuetis.

ERFORDIÆ,
TYPIS FICKELSCHERRIANIS,

I. N. J.

DISSERTATIO INAUGURALIS
DE
ACQUISITIONE ET AMISSIONE FEUDI.

PRODROMUS.

§. 1.

Temporis Angustia causa tractationem de feudi acquisitione & amissione, cursoriam, loco disputationis inauguralis, instituere conatus sum, qua ex causa, etiam hic in prodromo non ero prolixus, sed paucis in illo originem, definitionem & divisionem feudi attingam.

§. 2.

Feudorum originem quod attinet, variz sunt variorum sententia, HUNNIUS recenset X, RITTERSHUISIUS vero XII opiniones, quae tamen omnes ad tres praecipuas classes non incommode referri possunt. Nam alii feuda à Romanis, alii à Gallis, plurimi autem a Longobardis profecta esse arbitrantur. LUDW. in *Synop. J. Feud.* pag. 3. Primae classis interpretes fuerunt BUDÆUS & alii, qui feuda ad Clientelas Romanorum referunt, ut vassallus

A 2

Clie-

Clientis, dominus Patroni loco sit. Ne mentionem faciam de Romanorum militibus, quibus agros in provinciis (ita Romanis regiones bello acquisitæ dicebantur) sub lege fidelitatis assignare solebant, & de hominibus, i. e. actoribus, custodibus, procuratoribus, emphyteuticariis, præcariisque possessoribus. *Id. c. l.* In secunda classe fuit **CORNANUS**, qui feudorum morem a Gallis ad Germanos, Hispanos, Italos, & alios Europæ populos venisse putat. *Lib. 3. in Comm. ad Jul. Cæsarem.* In tertia & postrema classe plurimi sunt interpretes, à Longobardis aliisque Germaniæ populis feuda profluxisse eximantes, qui circiter annum Christi 568 Imperante Justino II ad Instantiam, ut fertur, Narvis, Italiam in vaserunt. **STRUV. Syn. J. Feud. Cap. 1. §. 3.**

S. 3.

De feudorum origine satis sit dictum, jam ad definitionem & divisionem transeundum. Duplex enim est definitio, una nominis, altera rei. In definitione nominis mirifice variant Doctores. Quidam a foedere, alii à Germanorum vocabulo antiquo **Fō solarium** & **ŏd fundus**, alii a fide sive fidelitate; & inde hodie appellatio seu saluatio: **Dem vesten und lieben Getreuen** / alii à **fiendō**, alii à **fād** / quod Germanis & Longobardis bellum ac hostilitas erat, alii à Germanico **fiden** / quod pascere vel alere denotat, alii à **Vogtey** / quod præfecturam significat, deducunt. Vox Germanica **Lehn** a vocabulo **leihen** / **verleihen** / **leihen** / hinc ein **Dahrs** / **Lehn** derivatur. *Syn. STRUV. J. Feud. Cap. 1. §. 1. n. 1. seqq.* Feudum alio nomine alias etiam vocatur beneficium, privilegium, gratia, & benevola actio. Inter varias definitiones rei mihi arridet illa, quam beate defunctus **STRYKIUS** in *Exam. suo juris feud. Cap. 2. qu. 11.* habet, quod nempe Feudum sit jus in re aliena immobili, plenissime utenda fruenda, alicui ex benevolentia Domini, sub conditione mutua fidelitatis constitutum. Vel brevius,

22 (5) 23
vius. Feudum est concessio domini utilis, sub lege fidelitatis.

§. 4.

Denique summarie hoc in prodromo, divisionem quæ spectant, adjicienda veniunt. Quomodo DD. in divisionibus feudorum discrepent, satis notum, nam alii quatuor, alii quinque, alii septem, alii octo, alii novem, alii decem, alii undecim, alii duodecim, alii viginti, alii viginti duo, nonnulli no genera feudorum enumerant. LUDW. pag. 39. Nos cum allegato STRYKIO, Christianæ memoriæ, arbitramur, nova feudorum genera novis pactis in duci posse. in *General. Capitio 3. n. 1.*

§. 5.

Interim feuda a celebrioribus Juris feudalis scriptoribus in duas dividuntur partes, nempe in propria & impropria, vel in recta & non recta. 2. F. 33. 2. F. 48. WESENENB. *de feudis Cap. 2. n. 1.* LUDW. p. 39. STRYK, *Cap. 3. qu. 1.*

§. 6.

Proprium feudum est, quod propriam feudi naturam habet LUDW. p. 40. Improprium est quod à comuni feudorum natura recedit. *Id. p. 62.* Ad naturam vero feudi pertinet (1) juramenti præstatio (2) Mascu-
lorum successio (3) ad servitia & quidem incerta obligatio (4) alienationis sine speciali Domini consensu denegatio (5) investituræ renovatio. (6) feudi, prævia culpa, privatio. (7) Quod saltem in immobilibus consistat. CLAMERVS REDIVIVVS *tit. I. n. 7. 8. 9. seqq.*

§. 7.

Feudum potissimum proprium variat vel ratione (1) personæ acquirentis (2) rei acquisitæ (3) effectus (4) formæ vel (5) situs. Ratione acquisitionis iterum est vel vetus vel novum, illud subdividitur in antiquum Ein Alt Väterlich Lehn / & Paternum Ein Väterlich Lehn.

Ratione objecti feudum rursus est duplex vel ecclesiasticum vel seculare. Ratione effectus feudum est vel nobile vel ignobile sive burgense, illud subdividitur in regale vel non regale. Ratione formæ subdividitur feudum in ligium & non ligium. Ratione situs feudum est vel in curte vel extra curtem. STRYKIUS in Exam. Jur. feud. Cap. 3.

§. 8.

Feudum improprium est multiplex, pro diversitate conventionis, quæ feudi naturæ per pactum quid detrahit. STRUV. cap. 4. tb. 16. Potissimum vero impropriatur feudum vel (1) ratione acquisitionis (2) ratione objecti vel rei in feudum datæ (3) ratione servitiorum (4) ratione transmissionis v. STRUV. Cap. 4. tb. 8. seqq. WURMS. de feudis Imp. Class. 3. Sect. 5. n. 30.

§. 9.

Ratione personæ acquirentis à propria feudi naturæ recedit feudum foemininum Weiber oder Schlarv. Lehn BESOLD. Thes. pract. voc. Kuncel, Lehn. Item feudum mixtum, STRUV. cap. 4. tb. 17. n. 4.

§. 10.

Ratione modi acquirendi ad impropria referunt (1) feudum pignoratitium ein Pfand, Lehen / cum quo non est confundendum quod quis pignoris jure detinet, Pfandes Einhaber ANTON. Disp. 1. tb. 7. Lit. G. SCHRAEDER de feudis p. 2. c. 4. n. 57. (2) quod quis jure retrovenditionis tenet STRYK Cap. 4. qv. 14. minime vero gentium huc pertinet feudum emptitium LUDW. p. 66. (3) feudum oblatum sive recognitum Germ. Ein aufgetragen Lehn WURMS. Class. 3. Sect. 8. (4) feudum injuratum, LUDW. Cap. 4. p. 65. ZAS. de feud. p. 12. n. 34.

§. 11.

Ratione objecti feudum improprium dicitur, quod in re mobili consistit, vel usu consumitur. e. g. Lehn Stamm/

Stamm/ feudum soldatæ &c. KÜPPEN *Decif.* 18. n. 13.
SCHEPLIZ *ad consuet. March.* tit. 25. §. 4. n. 4. seq. CARPZ.
p. 3. C. 30. d. 10.

§. 12.

Ratione servitiorum feudum est improprium, e.g. feudum Francum. STRUV. *cap. 4. rb. 9.* conditionatum, Censuale, laudemiale, quaternatum, Guardix, Gastaldix, advocatix, aperturæ &c. WURMS. *Cl. 3. Sect. 20. n. 28.* §. 12. Ratione transmissionis feuda sunt impropria e.g. feuda mere hæreditaria. STRUV. *Cap. 4. rb. 12.* vel alienabilia WURMS. *Class. 3. Sect. 22.* It. feuda habitationis, Soldatæ, de Camera, de Cavena &c. STRUV. *cap. 4. rb. 13.* LUDW. p. 31.

CAP. I.

DE

FEUDI ACQUISITIONE.

§. 1.

licet inter feudi constitutionem & acquisitionem plurimi interpretes ac feudistæ nullam distinctionem statuunt, vid. ROSENTH. *in trad. suo feudal. cap. 6. concl. 1.* BOCCER *cap. 2. n. 20.* RITTERSH. *Lib. 1. cap. 8. qu. 1.* tamen ego veteres Ictos imitatus, apud quos aliud est pignus constituere, aliud acquirere l. 26. ff. *de pign. act. & ibi GLOSSA.* Itidem aliud servitutes constituere, aliud acquirere, illud fieri dicitur pactis & stipulationibus §. *fin. 7. de servit. prad. & l. 1. 7. de usufr.* hoc vel determinatione loci, per quem fit servitus, si induxerit in fundum, vel patientia fruendæ servitutis

tuis l. 3. *pr. ff. de usufr. l. 1. §. fin. ff. de servit. rust. prad. l. II.*
 §. 1. *ff. de publ. in rem. act. HUNN. cap. 10. p. 2.* Ad eun-
 dem modum & feudum alio modo constituitur. e. g. in
 si multa nea investitura, (quæ nuda & cum fundo feuda-
 li non conjuncta, gaudet tamen, cæteris paribus, vi juris
 in feudo constituti, spe futurae successionis,) & alio inter-
 dum modo acquiritur, ut investiturâ quæ traditione feudi
 conjuncta est, quod accidit in omnibus qui dominium utile
 possident, item appropriatione, successione, & præscriptio-
 ne, ne mentionem faciam de in dotem datione, per muta-
 tione & emptione. Illud tamen norandum, contingere
 interdum, ut modus constituendi cum modo acquirendi in
 uno eodemque negotio concurrat & unus idemque actus,
 diversa ratione, & modus constituendi & acquirendi sit,
 ut in mutuo, item legato fieri videmus in quibus & obli-
 gatio contrahitur & dominium transfertur *pr. J. Quibus*
modis re contrahitur obligatio §. 2. Inst. de Legat. WESENB.
er. de feud. Cap. 6. n. 1. Ideo, & propter meliorem con-
 nexionem si multaneam investituram inter modos acqui-
 rendi referimus.

§. 2.

Antequam vero modos, quibus feudum acquiri-
 tur, nempe appropriationem, investituram, successionem,
 simultaneam investituram & præscriptionem, deducamus,
 de personis quæ feudum constituunt, & rebus feudalibus,
 quæ acquiruntur aliquid dicendum venit.

§. 3.

Personarum a quibus feudum constitui potest du-
 plex est ordo, vel enim sunt ecclesiasticæ vel seculares.
 Hæc enim distinctio Christianorum in Laicos & clericos est
 per vetusta Teste TERTULL.

§. 4.

Ecclesiasticæ personæ quæ feudum constituere pos-
 sunt, sunt Pontifex maximus, Patriarcha Archiepiscopus,
 Episco-

Episcopus, Abbas, Abbatissa, Præpositus & Prælatus, de quibus personis vid. *de his qui feudum dare possunt*. Ratione harum personarum observandum est, quod Pontifex maximus, non suæ tantum ecclesiæ & sedis Apostolicæ, sed omnium omnino Ecclesiarum bona alteri in Feudum concedere possit *arg. c. 2. v. præter hæc de sent. & re jud. in 6.* Quoniam Papa concurret cum omnibus Prælatis in potestate & jurisdictione. *c. patet 10. c. nemo 13. c. cuncta 17. caus. 9. q. 3.* & tanquam dominus omnium Ecclesiarum, in Ecclesiasticis plenariam dispositionem habet. *c. licet 2. de præbend. in 6.* Id tamen in rebus magni valoris sine consensu Cardinalium non procedit *Zas. p. 5. n. 44. Curt. Jun. ex feud. p. 2. q. 11. n. 5.* Reliquæ vero personæ Ecclesiasticæ non nisi suæ Ecclesiæ bona infeudare possunt; idque non aliter, quam si antiquitus Ecclesiæ illius mos fuerit, ut Prælati feuda darent, & præterea res quoque in feudum dari solitæ sint i. e. feudum antiquum fuerit *c. quia pr. 1. F. 1.* Nam res alias, quæ nunquam in feudum concessæ sunt, Prælatus solus in feudum dare nequit, ut infra pluribus doceo,

§. 5.

His autem quæ dicta sunt valde obstare videtur, quod dicitur *1. F. 6.* ubi videtur prohiberi clericis, ne dent res Ecclesiasticas in feudum. Verum hoc nonnulli de Mediolanensi Ecclesia intelligunt, alii de aliis, qui res Ecclesiæ dilapidant, & proinde in feudum dare prohibentur eas. *arg. c. ult. Extra de accusat. vid. STRYK. c. 5. q. 5.*

§. 6.

Laici sunt Imperator, Rex, Dux, Marchio, Comes, Baro, Nobilis, imo & Plebejus ac foemina *Hotom. ad c. investitura 2. F. 3. ibique Cujacius.*

§. 7.

Imperator feudum pro arbitrio suo dare posse, extra dubium est. *LUDW. p. 105. & ibi allegati DD. & LL.* quod non tantum de rebus Patrimonialibus & propriis,

B fed

sed etiam de bonis Imperii in feudum dari solitis statuendum. STRYK. c. 5. qv. 10. c. natura de Nat. feud. 1. F. 7. c. de Marchia de feud. March. 1. F. 14. l. prohibere 3. §. plane 4. ff. Quod vi aut clam, Hodie autem feuda majoris momenti, ut Ducatus, Comitatus &c. ad Imperium reversa, Imperator aliis concedere sine Electorum consensu non potest CAP. LEOP. Art. 30. Quemadmodum nec subditorum bona propria cuiquam in feudare. arg. cap. nat. 1. F. 7. de natura feudi. nam non potest eos devestire sine culpa &c. cum Princeps nemini jus suum auferre possit l. 3. C. de revocanda venditione l. si donationem 5. C. de revocand. donat. ne quidem ob publicam utilitatem vel necessitatem, nisi refuso pretio arg. l. venditor 13. §. 1. ff. Commun. pradiorum. GAILL. 2. obs. 56. n. 8. Adde HUNN. 17. feud. c. 7. p. III.

§. 8.

Sine dubio etiam Rex qui superiorem non recognoscit, cujusmodi sunt Rex Gallia, Hispania, Dania, Suecia &c. cum superioritate territoriali in feudare potest, qui eandem Majestatem & privilegia in regnis suis habent, quæ Imperator in Imperio, imo majori jure utuntur, vel inde cum Regna ad hæredes suos transmittant, Imperator autem ex Electione creetur. AND. de ISERN. ad c. quia pr. n. 11. de his qui feudum &c. l. F. 1. ALVAROTT. n. 6. CURTIUS junior p. 2. de feud. Laic. n. 6. ZASIVS p. 5. n. 4. Idem dicendum de Principatibus & rebus publ. independentibus CURT. d. l. n. 8. ARUM. D. 3. th. 12. & 13.

§. 9.

Sine superioritate territoriali Feuda concedunt ceteri Duces, Principes, Comites &c. ab Imperatore vel Rege omnino & prorsus dependentes, & fallit hic vulgare illud, Membrum Imperii tantum posse in suo territorio, quantum Imperator in Imperio, in proposita tamen materia catenus hæc regula admitti potest, ut dicamus: Duces, Principes, Comites &c. in territoriis suis feuda sine ter-

territoriali superioritate æque ac Imp. in Imperio concedere possit. JACOB. de s. GEORG. in verb. & cum piscat. n. 2. in fine. BORCH. c. 5. n. 37. in f. ARUM. D. 3. eb. 14.

§. 10.

De concessione feudi a Nobilibus & Fociminis videantur Feudistæ suis locis.

§. 11.

Res quod attinet quæ in feudum converti possunt, aut sunt soli, vel solo adhærentes, quamvis per se mobiles, ut Fundus & fructus pendentes, Molendina &c. Aut sunt mobiles, quæ tamen inter immobiles connumerentur, ut molendina Navalta. Aut sunt incorporales, quæ tamen loco immobilium habeantur ut jurisdictio, redditus &c. l. jubemus 14. C. de S. S. Eccles. Clem. Exuri §. cum annui reditus de verb. significatione. Aut sunt res vere mobiles, quæ rursus duorum sunt generum. Aliæ enim moventes appellantur, hoc est quæ per se moveri possunt, ut animalia. Aliæ vero mobiles, quæ non suapte, sed aliena vi moventur l. moventium 39. ff. de verb. signif. His ita præmissis sciendum est in feudum dari posse: Res soli, & quæ inter immobiles connumerantur c. 1. §. sciendum de feud. cogn. 2. F. 1. Quibus concessis, omnia jura coherentia concessa debent intelligi l. in videndo 66. l. si aqueductus 47. l. fistulas 78. de contrab. empt. Puta jurisdictio, servitutes, molendina, venationes & cum venationibus piscationes &c. BARTOLUS in l. inter ff. de acquir. rerum dominio. JASON. in l. quominus n. 120. ff. de fluminibus ne quid in flumine publico.

§. 12.

Porro Res quæ feudo acquiruntur, sunt vel secularis res vel Ecclesiasticæ, res vero sacræ, sanctæ, religiosæ, publicæ, & aliæ quæ extra commercium nostrum sunt in feudum

dum dari non possunt *arg. §. universalis §. sacra 7. de rerum
divisione §. 1. Inst. de inutilibus stipulationibus.*

§. 13.

Res Ecclesiæ in feudum dari possunt supra dictum
§. 11. excipiuntur tamen bona quæ se alant ecclesiasticæ
personæ, & quæ antiquitus in feudum datæ non sunt. *cap.
un. Episc. vel Abbat. 1. F. 6. in pr.*

§. 14.

Res igitur Ecclesiæ incorporatæ, & quæ sunt de men-
sa Ecclesiæ distinguimus ab illis, quæ ex liberalitate Regum
vel Principum profluxere, cum ecclesia plantata jam esset,
quarum commercium esse potest, & eas in feudum Præla-
to permissum *d. c. un. in pr. de his qui feudum dare possunt
1. F. 1. CURT. p. 2. qu. 1. §. 2. SCHNEIDW. p. 2. n. 6.
Sonsb. p. 8. n. 4.* Et multo magis res in feudum dari so-
lita a Prælato reinfudari potest, ut jam dictum, si Eccle-
siæ tale feudum fuerit apertum, & quidem sine consensu
capituli, vel diligenti ac solenni super eo tractatu habito.
*Cap. unic. qui successor. feud. dare teneantur. 1. F. 3. CURT.
p. 2. qu. 2. n. 1. DUAR. cap. 5. n. 4. BORCH. cap. 6.
n. 19.*

§. 15.

Facere tamen id prælatus debet more majorum
juxta tenorem primæ investituræ, *cap. un. §. similiter v. pro-
fecto &c. De lege Corradi 2. F. 34.* Cum & contractus feu-
dalis sit stricti juris *cap. unic. de benef. fratr.* SCHNEID,
p. 3. n. 33. cum seqq. Quod in tantum procedit, ut Præ-
latus etiam suis consanguineis, modo sint honestæ perso-
næ, ejusmodi feudum dare solitum sine præcedente col-
legii tractatu, propria autoritate concedere possit. Et
hæc est communis opinio. ZASIVS *p. 5. n. 51.* & com-
muni Germaniæ consuetudine approbata. MYNS. *cent. 5.
obs. 47. n. 4. §. 5. BORCH. cap. 6. n. 32.*

§. 16. Si

§. 16.

Si autem res Ecclesie non est solita in feudum dari, & de novo aliquis de ea in vestitur, requiritur ad id faciendum non solum totius capituli consensus, & solennis tractatio *c. ad naturam Extra de rebus Eccles. non alienandis ZAS. p. 5. n. 51. seqq. SCHNEID. p. 3. n. 1.* Sed etiam consensus Episcopi, sub quo est monasterium, requiritur. *STRUV. c. 6. §. 4. n. 1. seqq.*

§. 17.

Postquam dictum haectenus de personis quæ feuda constituunt, & rebus quæ feudo acquiruntur: dicendum nunc est de modis, quorum superius mentio facta, per quos feudum acquiritur.

§. 18.

Primus modus feudum acquirendi est appropriatio, quæ nihil aliud est quam transmutatio allodii in feudum & vice versa *OBRECHT diff. 6. c. 4.*

§. 19.

Causa efficiens appropriationis est, rei propriæ primus vel futurus dominus utilis: Hinc enim rem suam in alium nempe futurum dominum directum ita transfert, ut eam pro feudali ab eodem recognoscat, & per consequens ex vero domino fiat Vassallus, & alterum pro rei feudalis domino agnoscat, quæ alias feuda oblata vocantur & cujus possessores non tam facile propter delictum ut ceteri vassalli feudo privantur. Quod feudis imperii applicat. *ITTER. c. 1. §. 12.* Et *STRYKIUS* asserit de omnibus fere Pomeraniæ, Marchiæ, Silesiæ & Mecklenb. feudis *Cap. 2. qu. 16.*

§. 20.

Materia appropriationis est res propria, quæ pro re feudali recognoscitur. Et hæc res diverso respectu jam propria, jam aliena dici potest. Propria dicitur, tam respectu primi quam secundi domini. Respectu primi, quia

antequam hic eam feudalem faciat, ejus est, & appellatur propria. Respectu vero secundi domini, quia dum a primo domino scienter hæc res feudalis effecta, & in secundum dominum alienata est, eo ipso jam fit & dicitur ejus propria. OBRECHT *disp.* 4. c. 5.

§. 21.

Forma appropriationis requirit, ut primus Dominus sciat rem propriam esse, nam ignorantis nullus est consensus, & ut eam in alterum, verbis apertis alienet; Hicque eam pro sua accipiat. BURSAT, *conf.* 46. n. 17.

§. 22.

Finis appropriationis est, ut primus rei dominus a secundo domino, tam sui & suorum, quam rerum suarum defensionem atque tutelam consequatur. STRUV, c. 7. *ib.* 10. n. 1. STRYK, c. 2. qv. 16.

§. 23.

Effectus appropriationis alius est a parte primi, alius a parte secundi domini, a parte primi domini, est rei feudalis usufructus. Sicut enim ante appropriationem rei suæ plenum habuit dominum, ita appropriatione facta ejusdem solum habet usufructum quendam sive dominium utile. At respectu secundi domini appropriationis effectus est rei feudalis proprietas siue dominium directum. Facta enim recognitione rei propriæ pro feudali hujus proprietatem ipse sibi acquisivit, adeo ut ob hanc jam alterius dominus esse dicatur, omniaque ea habeat, quæ domino feudi erga vasallum suum jure competere solent. OBRECHT. *Disp.* 6. cap. 4.

§. 24.

Secundus modus feudum acquirendi est in vestitura, ejus renovatio toties petenda ab illo qui succedit, quoties mutatio in persona domini vel vasalli contingit de qua §. 27. seqq. Est vero investituræ & renovationis petitio submissa & de vota vasalli a Domino vocati oratio, quia feudi
in

investituram in obedientiæ & gratitudinis signum a domino postulatur. Est vel propria vel abusiva, illa dicitur qua rei feudalis possessio revera & actualiter in vasallum transfertur. Abusiva est, quæ sit verbis una cum actu corporeo, traditione videlicet baculi, sceptri, vexilli, gladii, hastæ, vel annuli LUDW. in *synopsi juris feud.* p. 192. & 153. Præcedit investituram, si feudum novum, in vestituræ petitio, si feudum vero antiquum investituræ renovatio, quæ supra in hoc § descripta. Utraque intra annum & diem, (facta mutatione, a die scientiæ, sub pœna privationis, nisi juramento ratione ignorantiæ se purget) a vasallo fieri debet. STRYK. *Cap. 17. qv. 12. & 13.* Hoc prævio, a Domino dari solet vasallo breve testatum ein *Wirth-Zettel* / cui opponitur petitio vasalli *Ansinnungs Zettel*. STRUV. *c. 10. sb. 4.*

§. 25.

Causa efficiens utriusque tam primæ investituræ, quam renovationis petitionis est vasallus vel alius, qui ejus mandato eam instituit, hæc enim petitio vel suo vel alieno nomine fieri solet; suo autem nomine recte investituram petit, qui & suo nomine feudum recte accipit, quia dum alicui feudum conceditur, eo ipso illi permittitur, ut ejus investituram petere queat: Alio vero nomine investituram quoque petere possunt omnes, qui & alieno nomine possunt accipere, quia alias acceptio feudi fieri non posset, siquidem per investituræ petitionem ad acceptionem feudi pervenitur. OBRECHT. *disp. 7. Joch.* HAGMEIERI *synops. f. feud. cap. 5. §. 10.*

§. 26.

Hactenus nonnulla de investituræ, & renovationis petitione, jam de ipsa investitura feudi, quæ nihil aliud est, juxta definitionem STRYKII *cap. 12. In general. n. 1.* quam solemnem feudi collatio; quæ cum ex arbitrio Domini investitenti dependeat, illis signis expediri poterit, quæ domino adhibere lubet,

§. 27. In-

§. 27.

Investitura est duplex, vel propria, vel abusiva. 2. F. 2. *princ.* quæ distinctio modum investituræ respicit, v. *ITTER. c. 9. §. 5.*

§. 28.

Investituræ causa efficiens sunt personæ quæ investituram feudi introducunt 2. F. 3. *per quos fiat investit.* Introducere autem investituram feudi omnes possunt, qui & feudum conferre, & quidem dare investituram feudi alii suo, alii alieno nomine possunt. Suo nomine conferunt dominus & domina; Alieno vero nomine investituram conferre possunt, ut Cancellarius, Administrator, Procurator, Tutor, & Curator 2. F. 3. *per quos fiat investitura.*

§. 29.

Materia investituræ est res in feudum data & accepta, circa hanc enim investitura tam propria quam impropria versatur, quia hæc per investituram vasallo ceditur: Et propterea, quæ res in feudum dari, vel non dari possunt, de iis egimus supra §. II. seqq.

§. 30.

Ad investituræ propriæ formam quatuor requisita exiguntur, quorum primum est, ut Dominus voluntatem suam declarat, cui nimirum & quibus modis, vasallo, rei feudalis possessionem cedit, veluti si dicat: Do tibi hoc prædium in feudum. ROSENTH. *de feud. Vol. I. c. 6. qu. 2.* Alterum quod in hac investitura requiritur est, ut rei feudalis possessio vere & re ipsa vasallo cedatur, in hoc enim specifica hujus investituræ differentia consistit, nam hoc casu propria investitura fieri intelligitur, quia hoc ipso rei feudalis possessio in investitum transfertur. Ut tradunt IERN. n. 1. AFFLICT. n. 4. ALVAROT. n. 7. & Baro SCHENCK n. 4. 2. F. 2. Tertium est, ut Dominus Vasallo sub conditione fidei, rei feudalis possessionem cedit.

cedat. OBR. *disp. 8. c. 8. de feud.* Quartum & ultimum requisitum est, ut fiat coram certis personis. OBR. *d. l. de feudis.*

§. 31.

In forma Impropriz feudi investituræ ibidem quatuor requisita exiguntur. Primum est, ut Dominus vasallo insigne aliquod corporale porrigat, quod esset nota & insigne cooprati vasalli, ut collati feudi: sicut enim variaz sunt feudorum species, sic etiam variaz sunt infeudationis notæ. 2. F. 2. HOTT. *Disp. 23.* VULT. *de feud. lib. 1. C. 7. n. 29. seqq.* Alterum quod in forma inpropria investituræ requiritur est, ut dominus porrecto aliquo insigni corporeo dicat, se cum hoc signo ei rem in feudum promissum conferre. 2. F. 2. *in pr.* Tertium est quod coram certis quibusdam personis fiat. 2. F. 2. *in pr.* Quartum & ultimum requisitum, quod in hac investitura inpropria exigitur, est, ut vasallus investiat sub conditione fidei OBR. *disp. 8. c. 8. ib. 161.*

§. 32.

Finis utriusque investituræ est, ut hujusmodi res in feudum vasallo cedatur, feudum enim sine investitura non transfertur I. F. 25. *quibus modus feudum const. potest.*

§. 33.

Propria investituræ effectus est, quod per eam jus feudi ita in vasallum transferatur, ut re feudali pro lubitu sine tamen deterioratione uti ac frui possit. Quod si usus ei præcludatur, quia res sit evicta, tum aliud feudum ejusdem bonitatis seu quantitatis vel ejusdem æstimationis restituendum est, aut pretium quod ex sententia judicis victori vasallus exsolvit, refundendum. 2. F. 8. §. 1. 2. F. 25. *in verbi. vel nummos.* Impropriz investituræ effectus est, si vasallus ad traditionem rei feudalis agit, ut dominus tradere teneatur atque vasallum in possessionem feudi

C

mit.

mittere, quod si differat, etiam omnem utilitatem, i. e. interesse præstare cogitur. 2. F. 26. §. si facta 1. Feud. 4. in pr. 2. F. 7. in fine. De investituræ effectu. vid. late LUDW. in synopsi. 3. Feud. cap. 12X. p. 163. 164. 165. usque ad 172.

§. 34.

Huc usque de acquirendi feudi primo & secundo modo, sequitur jam tertius acquirendi modus, qui agit de successione. Successio feudalis est & consistit in linea descendentiū & aliquando collateralium; Descendentiū enim appellatione veniunt liberi legitimi & naturales simul. Liberatorum autem nomine non solum filii, sed largo etiam nomine nepotes, & pronepotes & sic in infinitum, modo ex filio non etiam filia nati fuerint, intelliguntur. Et hac ratione jure feudali soli filii succedunt, foemina vero excluduntur. 2. F. 11. §. 50. LUDW. p. 206. seqq. Quid statuendum sit de liberis legitimatis satis docte allegatus LUDWEL. deducit, & hisce verbis huic materiæ p. 211. colophonem imponit: Manet ergo verum in feudis non succedere, nisi liberos naturales & legitimos simul.

§. 35.

Collaterales in antiquo tanto feudo succedunt; primo quidem fratres soli in capita, cum prædefunctorum, fratrum liberis in stirpes: reliqui vero agnati post defuncti fratres eorumque filios lineâ gradu proximi æqualiter, in infinitivum usque admittuntur. arg. §. 4. in f. Inst. de legit. agnat. successione. MYNS. cent. 3. obs. 94. in f. STRUY. cap. 9. §. 7. 2. F. 50.

§. 36.

Successio duplex est Testamentaria, quæ ex testamento, & legitima, quæ ab intestato defertur. Testamentaria regulariter hoc loco ipso jure nulla. 1. F. 8. c. est autem §. 2. 1. F. 9. CURT. JUNIOR. p. 4. n. 126. GAIL. 2. obs. 154. n. 13. ROSENTH. de feudis consl. 2. n. 7. seqq. RIT.

RITTERSH. *lib. l. c. 12. q. 7.* De communi DD. opinio-
ne testatur GAILL. 2. *de pace publ. c. 14. n. 5.* Except,
vide apud LUDW. p. 181.

§. 37.

Hic quaeritur, si controversia incidat inter foemi-
nam, & dominum vel agnatos, de re aliqua a defuncto re-
licta, quid interim de possessione statuendum sit? Et si qui-
dem dubium est utrum res feudalis sit nec ne? apud fili-
am possessio relinquenda est per textum expressum *in c.*
si de feudo §. inter filiam 2. F. 26.

§. 38.

Satis §. 25. seqq. de investitura egimus, quae jure
feudorum est introducta, hoc vero & seqq. paragraphis age-
mus, de aliâ, quae jure feudorum est incognita, & in Saxonia
multis locis usitata, hanc vocant simultaneam investitu-
ram, quae fit conjuncta manu, die *Wirbelehnenschaft* oder
die gesambte Hand an einen Gute haben. Cum jure Sa-
xonico inter collaterales in feudis nulla esset successio,
ideo inventa est ratio, qua succedendi jus non solum agna-
tis, sed etiam personis penitus extraneis concederetur, ut
videlicet, qui ad successionem alicujus adspirant, cum ipso
consentiente simul se investire curent, unde simultanea
investitura; qua de causa possessor feudi, & alter qui simul
est investiendus, de futura successione inter se paciscun-
tur, & alter alteri succedendi facultatem, repromittit.
HARR. PIST. quest. Jur. Lib. 2. p. 2. qu. 20. in pr. Unde ex
hoc pacto jus succedendi simultaneae investitis competit,
adeo ut licet in instrumento investituræ simpliciter dictum
sit: *Hos simul investitos esse debere, vel alicui conjuncta*
manu concessam esse. *Das einem die gesambte Hand*
gesiehen, quod hoc ipso sine alia expressione, succedendi
jus datum intelligatur. *HARR. PIST. d. qu. 20. n. 6.* Et hoc
pactum idcirco subsistit, quia fit omnium illorum consen-
su, quorum interest, & quia pene ubique inveterata con-
sue.

suetudine est confirmatum, ut merito pro jure servetur. Nec est quod aliquis hoc pactum, tanquam a jure civili declinans, impugnet, quia, etsi Legum Romanarum non sit vilis autoritas, tamen non adeo vim suam extendunt, ut aut usum, aut mores vicant. 2. F. 1. de feud. cogn.

§. 39.

Est vero simultanea investitura, quando Dominus consensu vasalli alium de eodem feudo investit, eique jus succedendi tribuit. STRYK. c. 12. qu. 42.

§. 40.

Simultaneæ investituræ causa efficiens remota est consuetudo. PIST. Lib. 2. p. 2. qu. 20. pr. Propinqua vero est Dominus feudi.

§. 41.

Forma simultaneæ investituræ in eo consistit, primo ut Dominus feudi directus consentiat. Hartm. PIST. Lib. 2. p. 2. qu. 20. in fine pr. Secundo, ut ultra consensum possessionis etiam simul investiti vel investorum adsit voluntas atque scientia. 2. F. 23. in quibus causis. Tertio ut hæc investitura secundum specialem cujusve loci ritum fiat; quia cum hac investitura juri feudorum in cognita, & consuetudine introducta sit: merito non generalis forma, jure feudali constituta, sed ea forma observatur, quæ in quovis loco longo usu observari solet, hæc enim ante omnia est attendenda. PARIS. Conf. 13. n. 53. vol. 1. Quarto ut illis fiat verbis, quo ex iis constet, unum vel plures, cum alio simultanee esse investitos. OBRECHT Diss. 8. c. 9.

§. 42.

Finis hujus investituræ est conservatio familiæ, ut omnes simul feudum habeant, & sibi in vicem succedant. Id. c. 1.

§. 43.

Effectus simultaneæ investituræ est triplex. Primus & Principalis est reciproca obligatio, seu communitio quidam

dam ad jus succedendi quod attinet. *PIST. p. 2. qv. 20. n. 2. vers. unde plerumque & in subj. conf. n. 22.* Alter effectus est, quod jus ex simultanea investitura quaesitum, non solum personam investiti respiciat; sed etiam utrinque ad descendentes tara ejus, qui hanc investituram impetravit, quam alterius cum quo alter investitus est, transmittatur. *Hartm. PIST. d. qv. 2. n. 7.* Tertius effectus est jus retractus, quod tamen anno & die praescribitur. *2. F. 26. §. Struv. c. 14. th. 12. n. 3.* Et actio revocatoria. Si enim possessor feudum alienaverit, & juri retrovenditionis praescriptum sit, tamen investiti a tertio possessore feudum revocare possunt: *2. F. 26.* nisi in litteris investituræ forsan hæc vel alia clausula reperiat: *Das Sie nach den unter sich aufgerichteten Alten und von Uns nempe Domino feudi, ratificirten Vergleich und anders nicht/ die gesampte Hand haben sollen.* Nam eo casu non admittuntur, nisi primo hocce pactum superiorum suorum producant, ut judex accurate sciat, num in una atque altera parte, vel in omni in certa pecuniæ summa, *Lehn, Stamm/* an vero in omni omnino partibus feudi succedant, nam res aliqua potius allodialis quam feudalis habetur, quia omnis res pristinam suam naturam habere praesumitur, & feudi constitutio est facti. *RITTERS. lib. 2. c. 2. qv. 20. STRUV. cap. 16. th. 11. ANT. Diss. 15. th. 7. LUDW. pag. 38. cap. 2. in f. & ibi comulus DD. & LL.* Hinc interim, donec res probata sit feudalis, tertius bonæ fidei possessor (praesumitur vero ille qui consensu domini, vel multo magis si ipse Dominus a Vafallo emerit) in possessione manet. *2. F. 26. §. 2. Dec. Sax. noviss. 39.*

S. 44.

Quid dicendum de melioramentis feudi? Melioramenta feudi censentur jure allodialium. *Schrad. cap. 2. n. 25. & P. 10. sect. 18. n. 127.* Hinc vafalli heredes, vel tertius possessor, eadem repetere poterunt, & filiabus hoc no-

C 3

mine

mine competit jus retentionis. MEY. p. 3. D. 368, CARPZ.
p. 3. C. 31. d. 3.

§. 45.

Denique ultimus acquirendi modus nempe præscriptio adjiciendus, quâ vel a parte domini, vel a parte vasalli, ad feudi acquisitionem pervenitur, a parte enim Domini præscriptione feudum acquiritur, si dominus per tringinta annos alicujus rei nomine, quæ re vera libera erat, feudalia servitia a vasallo receperit. 1. F. ult. 2. F. 9. §. 1. A parte vero vasalli, ut feudum præscriptione acquiratur, ut is rem aliquam non feudalem, tanquam feudum per tringinta annos possideat, & eo nomine ei, cujus res est, vel esse putatur, servitium exhibeat, requiritur. OBRECHT. disp. 6. cap. 6. c. si de feudo §. si quis per 30. 2. F. 26. c. in beneficis 2. F. 87.

§. 46.

Dominus libertatem contra vasallum præscribere potest, si possessionem rei feudalis adeptus sit, eamque per continuos 30. annos sine contradictione vasalli & agnatorum obtinuerit. Ratio hujus decisionis est, tum, quod res quælibet facile ad naturam suam revertatur. arg. §. cum in suo 30. in f. 7. de rerum divisione. tum, quod usus fructus etiam non utendo, per legitimum tempus amittatur, & cum dominio consolidetur. l. placet 25. ff. quibus mod. usufr. amitt. l. corruptionem 16. C. de usufr. Mysf. cent. 4. obs. 28. E contrario & vasallus contra dominum suum directum dominium præscribere potest, si per 30. annos dominus servitia, cum iis necessario egeret, non exegerit, & vasallus rem feudalem bona fide, non ut feudalem, sed tanquam suam & allodiamalem possederit. arg. l. 1. & 2. C. de long. temp. præscript. l. fin. C. de his qui a non domino manumiss. uti libertas servi, si mala fides non obstet, certe tempore præscribitur. BOCER. D. 14. ib. 50. Adde ROSENTH. c. 6. concl. 82. Non obstat igitur, quod vasallus pro alieno possideat, & mala fide.

VULT.

VULT. c. 9. n. 18. RITTERSH. c. 18. qu. 10. HUNN. c. 11.
in f. Nam hoc interminis terminantibus conceditur, cum
 non aliter præscriptionem admittamus, quam, si vassallus
 bona fide rem feudalem pro sua per 30. annos possederit.
 Alias, si Vassallus tanquam Vassallus, rem feudalem possideat,
 facile largimur, cum nullo unquam tempore dominium di-
 rectum præscribere posse deficientibus quippe plerisque
 ad veram præscriptionem necessariis. *arg. l. acquiruntur 10.*
S. fm. ff. de acq. rerum dom. §. 4. 7. per quas person. cuique ac-
quir. Denique & illa quæstio hic attingenda est, an etiam
 extraneus feudum, quod citra domini & agnatorum con-
 sensum alienatum fuit, præscriptione 30 ann. sibi acquire-
 re, & dominum vindicare volentem excludere posse? Et
 Affirmat postis ponendis GLOSS. *in c. hac sunt §. præterea*
2. F. 40. ibique ALVAROTT. n. 3. BALD. n. 4.
WURMSER. in obs. præf. f. de feud. obs. 13. BORCH. c. 7.
p. 3. n. 13. SCHRAD. p. 5. c. 4. n. 9.

CAP. II.

DE

FEUDI AMISSIONE.

§. I.

DE feudi acquisitione huc usque pro ratione instituti
 nostri satis dictum est; super est autem altera hujus
 disputationis consideratio, quomodo videlicet illud ipsum,
 quod semel acquisitum, iterum amittatur. Cum enim pri-
 vatio præsupponat habitum, & amitti nequeat, quod antea
 acquisitum non fuit, ita hæc quæ de amissione feudi, est quæ-
 stio, natura & ordine est posterior. Quemadmodum au-
 tem contractus ipso jure nullus est, in integrum restitutio
 frustra postulatur, ita de feudo amittendo frustra quaeretur,
 si illud jure ante non consisterit.

§. 2. Mo-

Modos autem feudi amittendi non tantum ex re ipsa, sed etiam ex personis sumendas esse constat, ex re, quancumque feudum una cum rei interitu, in qua id constitutum est, etiam ipsa interit. Sublata enim re in qua utpote suo subiecto jus aliquod est, ipsum etiam jus tanquam ejus rei adjunctum tolli ipsa suadet ratio Logica. Multis autem modis res aliqua interire potest, puta incendio, chasmate, terræ motu, item inundatione, item calamitate belli, cum prædia occupantur ab hostibus. Vult. *Lib. 1. c. 11. de feud.* Deinde morte vassalli, si eo defuncto nemo super est alius, cui jus succedendi in feudo ex investitura comperat. Tum enim feudum ad proprietatem revertitur, & ex eo tempore nudæ proprietatis dominus incipit plenâ in re habere potestatem, etiam, ut de usu fructu, cui feudum non est absimile libere disponat Vult. *d. l. de feudis.* Et in genere ex quibus causis donatio revocatur, filius exhæredatur, & si quæ sint ejus causis similes, vel etiam graviore, ex iisdem etiam feudum amittitur. 2. F. 23. NIEL, *Disp. 8.*

§. 3.

Hactenus de amissione in genere, jam vero de illa materia in specie agendum. In specie vero vassallus feudum amittit (1) Si renovatio investituræ, Domino vel vassallo mutato, intra annum & diem non fuerit petita, ut supra §. 24. c. 1. jam dictum fuit. 2. F. 24. 2. F. 52. 2. F. 55. VIGEL. *cap. 5. Cons. Exc. 11.* (2) Refutatione (3) Alienatione Domino non consentiente (4) Deterioratione insigni (5) Ingratitudine (6) Inhabilitate personæ (7) Ob crimen publicum, quo in Regno & Provinciis Regis Borussia etiam pertinent Duella vid. Duell. Edict. ut alias causas silentio transeam.

§. 4.

Ex parte Domini inter alias causas amittitur feudum (1) Consolidatione (2) Negatione investituræ intra annum

num (3) Abutendo subditis vasalli. Et in genere ex quibus Causis Vasallus Dominium utile, ex iisdem ferè etiam Dominus Feudi Dominium directum amittit, positis tamen terminis habilibus,

§. 5.

Juxta institutum nostrum §. 3. h. c. de amissione feudi ratione omiffæ renovationis satis est actum, ideo non nulla juxta ordinem de refutatione (quæ feudistis nihil aliud est quam cessio) adjiciemus, quæ fit vel domino, etiam invito, ARUM. D. 7. 1b. 26. ROSENTH. c. 9. concl. 52. n. 19. §. 20. modo non fiat, intempestive. STRYK. c. 25. qu. 12. in præjudicium descendendum, nisi abstineant hereditate. CARPZ. p. 2. c. 4. d. 11. Vel descendentibus tam in novo quam antiquo feudo, eosque Dominus investire cogitur, quoniam utriusque successio iis debetur. c. quidam 2. F. 14. BORCH. c. 8. n. 58. RITTERH. c. 2. q. 22. Agnatis vero non nisi antiquum feudum recte refutatur; cum feudum novum filiis non extantibus domino aperiatur, & refutatio ei, qui jus succedendi non habet, facta pro alienatione habeatur. BORCH. c. 8. n. 56. Fieri autem debet hæc refutatio agnatis proximis, iisque omnibus ad quos solos & quidem omnes æqualiter successio pertinet. Remotioris enim gradus, vel etiam certis ex proximioribus refutatio non aliter fieri potest, quam si reliqui proximi ex preesse consenserint, vel per annum a die scientiæ tacuerint: cum invitis ipsis jus per primam investituram acquisitum, auferendum non sit. arg. l. 11. ff. de R. 7. Hinc si facta remotiori fuerit refutatio, proximior agnatus jus protimiseos habet, ut vivo etiamnum vasallo refutante, pro æquali pretio redimere feudum possit, si refutatio pretio accepto facta sit: si vero gratis, mortemquidem ejus expectare cogitur, cum non videatur interesse, utrum ipse qui refutavit, an alius eo fruatur, mortuo tamen eo refutatio expirat, & feudum ad proximos

D

mos

mos agnatos devolvitur *c. si de feudo §. Titius* si de feudis defunctis, 2. F. 26. RITTERSHUS. c. 2. qu. 26.

§. 6.

Alienandi verbum large & extense accipitur pro omni actu, per quem dominium illicite transfertur *l. 28. de V. S. & ibi DD. MYNS. cent. 6. obs. 30. n. 8.* Quapropter vafallus prohibetur donare feudum, etiam ad pias causas *l. 9. §. 1. F. 2.* Nemo enim de alieno liberalis esse debet, & furti species est, de alieno largiri. *l. 54. §. 1. ff. de furtis.* SONSE. p. 12. n. 154. Ex eadem ratione vafallus feudum non potest vendere. 2. F. 25. & 55. MYNS. obs. 30. n. 1. permutare. SCHRAD. c. 1. n. 30. in dotem pro filia dare §. donare 2. F. 9. MYNS. cent. 4. obs. 36. FACHIN. l. 7. contr. c. 71. In Emphyteusin vel in solutum concedere. BORCH. c. 8. n. 38. ZASIUS. p. 9. n. 4. compensare. SCHRADER. c. 1. n. 30. in f. oppignorare. 2. F. 8. & 55. Tamen vafallus feudum recte alienat, neque eo privari potest, si Domini & agnatorum consensus expressus vel tacitus accefferit. 2. F. 52. CARPZ. Vol. Disp. H. P. 7. de jur. feud. Disp. 7. de jure comp. vaf. ex feud. pos. 27. ROSENTH. concl. 28. seqq. FACHIN. l. 7. contr. c. 80. Idem obtinet si re vendita, vel alio modo alienatam non tradiderit, quia tunc perfecta non est alienatio 3. F. infra. vers. callidus. ibi in alios transferunt SONSBEK. p. 12. n. 99. Tertio si vafallus in agnatum proximiorum, qui omnino est successurus feudum transferat, SONSBEK. p. 12. n. 94. PIST. lib. 2. qu. 9. n. 18. seqq. Quarto si vafallo pro se & quibus ipse dederit, feudum sit concessum, 2. F. 48. FACHIN. l. 7. contr. c. 82. Quinto si consuetudo loci permittat, ut feudum absque Domini consensu alienetur. ROSENTH. concl. 39. SONSBEK. p. 12. n. 95. & seqq. ubi contra hanc consuetudinem prolixè disputat. De speciali privilegio quo gaudent vafalli Silesiæ attestatur STRYK c. 19. qu. 2. Sic in Lusatia nobiles ex priv. FERD. I. Feuda sibi invicem sine consensu vendere possunt, sed non extraneis. STRYK c. 4. qu. 53. Sexto si vafallus clausulas salutares alie-

alienationi adjiciat, scilicet si domino feudi placuerit, si ille
confererit, & similes. FACH. lib. 7. contr. c. 85. Sept. alie-
natio procedit in Subinfeudatione.

§. 7.

Effectus prohibita alienationis est, quod alienans ac-
cipienti non teneatur de evictione, modo is sciverit rem
fuisse alienam & feudalem. 2. F. 8. & ibi DD. Imo pretium
quoque quod pro feudo datum est perdat emptor. 2. F. 52.
& 55. vers. nos vero & c. ibique Doctores. Notarius præterea,
qui super ejusmodi alienatione sciens instrumentum con-
fecit, ab officio cum infamia removetur. 2. F. 55. in f. At-
que alia insuper gravi poena afficitur. 2. F. 55. in f. & ibi
SCHENCK. n. 3.

§. 8.

Sed quia emtor sciens pretium perdit, posset quaeri,
cui id acquiratur, an forsitan venditori vasallo? Et hoc ne-
gatur 2. F. 52. vers. pretio, ex ratione alias communi, quia
nemo ex dolo commodum sentire debet: Itaque applica-
tur fisco, & feudum præterea redit ad dominum. 2. F. 55.
Notarius porro etiam amputatione manus punitur. 2. F.
55. f. Sed novissima de Notariis MAXIMILIANI Con-
stitutio de Anno 1512. in simili negotio poenam permit-
tere videtur arbitrio judicis. STRUV. c. 13. aph. 9.

§. 9.

Quarto feudi amittendi causa est deterioratio quæ
in duobus potissimum capitibus est posita, in prædio ipso &
hominibus ac subditis. Ut autem utroque in casu feudum
amittatur, tria conjunctim requiruntur (1) ut dolo vel
culpa rem deteriore fecerit. c. sancim. de feud. sine culpa
non amittend. 1. F. 21. c. sancimus §. fin. quo temp. mil. invest.
per. deb. 1. F. 22. Dolus autem ex eo arguitur, si vasallus a
domino admonitus, non respiscat, nec a deterioratione
desistat. c. imperial. §. 5. 2. F. 52. Quam tamen admonitio-
nem necessariam non esse, si alunde de dolo constare possit.

D 2

vc.

verius videtur. RITTERSH. c. 5. q. 69. quamvis DD. communiter eam omnino ad hoc, ut feudum auferri possit, requirant, *Aegypt. Boss instr. crim. t. de Pr. & ejus Privileg. n. 56.* SCHRAD. c. 6. n. 67. BORCH. c. 4. n. 130. (2) ut notabilis & insignis sit ea deterioratio, c. *Obertus. ibi: egregie ingratitude causa &c. in quibus causis feudum amittit. 2. F. 23. 2. F. 24. §. 2.* Veluti si vassallus villam feudalem, gravi damno feudi diruat. *arg. l. 13. §. 4. ff. de usufr. arbores fructiteras incidat. arg. l. 13. §. 4. & l. 45. §. pen. ff. de jure fisci. subditos male & crudeliter tractet. c. Fridericus §. 5. de pac. tenend. 2. F. 27. & arg. §. ult. 7. de his qui sunt sui vel alieni juris.* ZASIVS p. 10. n. 55. SCHRAD. c. 6. n. 61. BORCH. c. 8. n. 129. ROSENTH. c. 10. concl. 31. n. 45. (3) Requirunt ut ad perpetuam rei feudalis jacturam deterioratio illa pertineat. SCHRAD. c. 6. n. 69. VULT. c. 11. n. 39. & ibi allegati DD. Verum tertium hoc requisitum placitis feudalibus convenire non videtur: tum quia vassallo, nequidem feudi conditionem in qualitate deteriore facere licet. c. *cum de re §. rei autem & §. e contrario 2. F. 8.* tum quia vassallus, qui culpa sua efficit, ut ex feudi fructibus servire domino nequeat, feudo indignus est. c. *imperialis. 2. F. 52. c. imperialem de prob. feud. al. per. Frider. 2. F. 55.* Quod nec RITTERSHUSIO displicere videtur. c. 5. q. 69. *Vid. Omnino STRYK. c. 23. qu. 24. seqq.*

§ 10.

Quinta feudi amittendi causa est ingratitude, quæ latissime patet, adeo, ut ex causis jam expositis, quædam sub hoc comprehendi quodammodo possint, & a nonnullis comprehendantur, ut præmissio petendæ investituræ, alienatio &c. Huc vero referri possunt & a feudistis referuntur (1) si manus impias & violentas, sive per se sive per alium in dominum vassallus ingesserit. c. 24. §. 2. *vers. porro ibi, vel impias manus, nempe si eum vel interficiat, vel*

vel vulneret, vel alapam ei infligat. *SONSB. p. 12. n. 35. in f. VULT. c. 11. n. 25.* An idem sit, si manum solummodo erigat, quasi dominum percussurus; Et si iteratis vicibus id fecerit, puniendum eum esse *DD.* affirmant, *arg. l. 15. §. 1. ff. de injur.* *SCHRAD. p. 9. c. 4. n. 47. seqq.* *ROSENTH. concl. 20. n. 53. seqq.* (2) si vitæ domini veneno, gladio vel alio quocunque modo fuerit insidiatus. *t. 24. 2. in f. p. ff. voluerit tit. 51. F. 2. SCHRAD. c. 9. n. 27. seqq.* (3) Si vasallus dominum in iuste & sine culpa carceri inclusum, cum id sciret, & posset, non eximitur. *2. F. 24. §. 2. F. 32. §. final.* *BORCH. c. 8. n. 113.* (4) si vasallus tribus vicibus citatus iuramentum fidelitatis domino facere detrectet. *2. F. 24. §. Est & alia.* *SONSB. p. 12. n. 4.* Huic proxima est si vasallus vocatus servitia præstare nolit, quæ domino debentur. *2. F. 24. §. 1. vers. sed non est alia: VULT. c. 11. n. 12.* (5) Si prælio pugnantem adhuc vivum, nec lethifere vulneratum dominum perfide deserat. *t. 5. in pr. t. 17. §. t. 21. in F. 1. §. 1. 24. §. F. 2. BORCH. c. 8. n. 86. seqq.* Utrum autem vulnus lethale fuerit ex certis indiciis eliciendum est, quæ hic solent a *DD.* proponi. Idem obtinet si extra bellum dominum in vitæ periculo constitutum non juvet *arg. t. 26. §. licet §. t. 29. §. fin. F. 2.* Quod in formula fidelitatis satis expressum est. *t. 6. §. 7. F. 2. SONSB. p. 12. n. 12.* (6) Si cum Domini inimicis in illius detrimentum amicitias contraxerit. *2. F. 57. ZASIVS. p. 10. n. 12. SONSB. p. 12. n. 43. §. seqq.* (7) Si hostibus domini opem tulerit, literas vel nuncium ipsis miserit, annonam arma, iter & transitum per territorium suum concesserit, aut munitiones tradiderit *ROSENTH. c. 10. concl. 39. n. 39.* (8) Si domino transitum cum exercitu per viam publicam denegaverit. *per l. injuriarum §. si quis 7. ff. de injuria.* Enim vero si vasallus tenetur dominum contra hostem juvare, transitum quoque ei denegare minime poterit, *SCHRAD. c. 4. n. 33. ROSENTH. concl. 37. n. 30.* (9)

Si domini literas parum honorifice exceperit, & in contemptum illius dilaceraverit: Item si domini insignia dolose & sine causa sustulerit. ROSENTH. *concl.* 37. n. 28. & *seqq.* (10) Si delator domini sui extiterit, atque ita grave damnum ipsi intulerit, t. 24. §. 2. *vers. item si* SONSB. n. 46. BORCH. n. 12. Delator autem propriis est, qui rem ad fiscum pertinentem, proemii causa fisco denunciat (11) Si dominum vel accusauerit ipse, vel alium ad accusandum sollicitaverit; si contra eum testimonium dixerit. t. 31. §. 1. *vers. similiter* F. 2. SONSB. p. 12. n. 47. & *seqq.* vel advocatum egerit. ZASIVS. p. 10. n. 42. (12) Si vasallus cum uxore domini libidine vixerit, aut cum ea turpiter luserit, vel inhoneste osculatus cum fuerit, t. 5. l. 17. & t. 21. F. 1. Quod de illius sponsa quoque verum esse nonnulli volunt. In concubina autem vidua quid juris sit, docet, VULT. n. 21. (13) Si filiam, nurum, neptem ex filio, matrem, vel sororem domini in nuptam stupraverit, t. F. 5. & 24. Hoc alii etiam de stupro attentato & nondum commisso interpretantur. (14) Si in odium & contumeliam domini, gravi & in honesta injuria sive reali sive verbali lacefferit reliquos domini consanguineos, domesticos, cofoederatos, nuncios, t. 7. *ubi nunquam ex pers.* & c. F. 2. SCHRAD. p. 9. c. 4. n. 3. 4. *seqq.*

§. 11.

Sexta est causa vitium personæ, quod vasallus inhabilis est ad servitia præstanda, si sit mutus, surdus, & c. t. F. 21. §. 7. 2. F. 50. 1. F. 6. §. 3. Qui natura, vel lege, vel conventionem inhabiles dicuntur, de his *vid.* STRYK. *cap.* 15. *qu.* 16. *seqq.* & STRUV. *cap.* 9. *lib.* 10. ubi & de superveniente post acquisitionem jam Feudum defectu tractant.

§. 12.

Septimana & nobis ultima causa feudum amittendi est crimen publicum, quo inter alia spectant, Parricidium, fra-

fratricidium &c. Crimen læsæ Majestatis in Deum & homi-
nem, incestus, proditio, de quibus omnibus vid. feudistæ
suis locis.

§. 13.

Atque hæc de causis amittendi feudi quo ad vassallum,
nunc de ipso domino, de quo jam antea §. 4. h. c. dictum est,
illum ex iisdem causis dominium directum fere amittere, ex
quibus causis vassallus dominium utile perdat, cui tamen
adjiciendum, quod notanter diximus fere, quia (1) domi-
nus vassallo non præstat juramentum (2) quia dominus rei
feudalis proprietatem vassallo invito, pro modica pecunia
alteri oppignorare potest. BORCH. n. 140. (3) quia vassallos
alienando in alium transferre potest, nempe si totum terri-
torium vel universitatem, in qua vassalli consistunt, di-
straxerit, ira enim cum universitate transeunt, quæ per se
alienari prohibentur. ROSENTH. c. 12. cond. 20. n. 21. Et si
hæc universi alienatio sive cessio vassallo fit, eo ipso sine du-
bio etiam consolidatio fit. LUDW. p. 380. Ne aliarum spe-
cierum consolidationis mentionem faciamus.

§. 14.

Secundo dominus proprietatem feudi amittit, si va-
sallum investituram petentem, intra legitimum tempus
non investierit. LUDW. p. 378. *Et ibi allegari DD. & LL.*

§. 15.

Quomodo denique tertio Dominus amittat propri-
etatem, subditos vassalli male tractando, hoc videre licet in
decis. 62. Guido Pap.

§. 16. Ex.

§. 16.

Explicatis causis quibus a parte vasalli usufructus, & parte domini proprietas feudi amittitur, super est ut binis verbis dicamus ad quos utrumque devolvatur vicissim.

§. 17.

Et vasallus quidem si ob vitium corporis feudum perdat, tum illud ad liberos & descendentes ejus vel etiam Agnatos pertinet, his deficientibus, ad dominum revertitur. Debet tamen vasallo, si ipse egenus fuerit, feudum vero magnum, ex eo suppeditare aliquid, unde se tueri & alere possit. §. F. 6. §. 2. & ibi DD. ZASIVS p. 8. n. 68. Dominum directum quod attinet, an & quomodo per alium modum, nisi per extirpationem familiae, ipsius Domini, extingui possit dominum directum docet. STRUV. c. 15. §. 3. p. mibi. 556.

SOLI DEO GLORIA.

ULB Halle

005 355 370

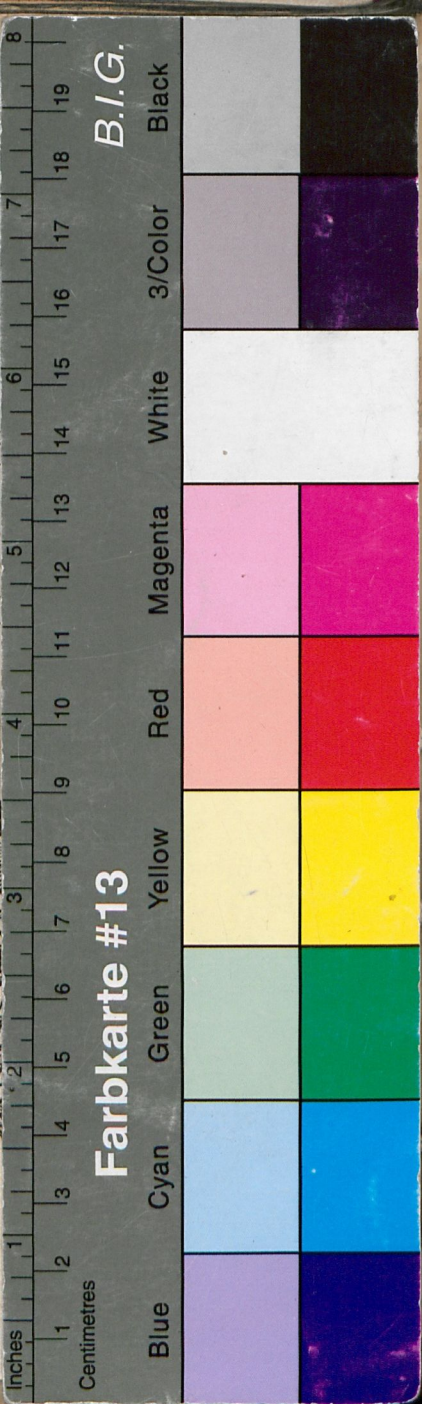
3

Q. D. B. V. 1710, 5 22
DISSERTATIO INAUGURALIS
DE
FEUDI ACQUISITIONE ET
AMMISSIONE 31.

Quam
DIVINA AUXILIANTE GRATIA
RECTORE HUIUS UNIVERSITATIS MAGNIFICENTISSIMO,
REVERENDISSIMO ET ILLUSTRISSIMO DOMINO,
DOMINO

PHILIPPO VVILHELMO,
S. R. I. COMITE DE BOINEBURG,

SACRÆ CÆSARÆ MAJESTATIS CONSILIARIO INTIMO & CAMERARIO,
nec non METROPOLITANARUM ECCLESiarUM, MOGUNTINÆ & TRE-
VIRENSIS CANONICO CAPITULARI SENIORE, & respectivè
SUPREMO CHORI-EPISCOPO,

EMINENTISSIMI PRINCIPIS ELECTORIS MOGUNTINI CONSILIARIO INTI-
MO ac CIVITATIS TERRITORIIQUE ERFURTENSIS PRO-PRINCIPE, &c. &c.
DNO NOSTRO GRATIOSISSIMO,

SENSU ET AUTORITATE AMPLISSIMI
LECTORUM ORDINIS
IN ALMA AC PERANTIQUA ELECTORALI ERFURTENSI ACADEMIA,
SUB PRÆSIDIO

DNI ERNESTI TENTZELL,

J. U. D. P. P. FAC. JUR. p. t. DEC. nec non JUDICII ELECTO-
RALIS MOGUNTINI PROV. ASSESSORIS ET SYNDICI
GRAVISSIMI,
publice exhibebit

JOHANNES MEYER, *Magdeb.*

IN AUDITORIO COELICO

Ad diem XXIII. Sept. Ann. MDCCX.

horis consuetis.

ERFORDIÆ,
TYPIS FICKELSCHERRIANIS.